

Ромейки
Володимирецький район
Рівненська область

Село розташоване на території Ромейківської сільської ради за 40 км від районного центру.

На південному сході Володимиреччини, над річкою Виркою, що несе свої води в одну з найбільших річок Рівненщини – Горинь, розкинулося село, яке має історичну назву – Ромейки.

Кам'яні знаряддя праці, знайдені на околиці села його мешканцями, свідчить, що люди жили тут з сивої давнини, вели своє господарство завдяки родючим ґрунтам, щедрим лісам, великій кількості корисних копалин: торфу, бурштину, глини. Незважаючи на непрохідні болота, не обминули село й монголо-татари. Свідченням цього є урочище, яке носить назву «Татарино», а цілющу траву айр ромейчани називають татаркою.

Село Ромейки за народними переказами отримало назву від свого засновника – Романа, однак, за версією науковців походження назви йде від слова «роменський», тобто грецький.

У 13-14 ст. село входило до складу Галицько-Волинського князівства.

У 1340 р. Полісся переходить до Литовського князівства, а пізніше внаслідок Люблінської унії, укладеної в 1569р. – до складу Речі Посполитої .

З початку 16 ст. Ромейки - власність князів Острозьких. Селяни відбували в них панщину, платили податок.

Першу письмову згадку про село знаходимо в інвентарних книгах князів Заславських за 1629р.

Це були часи, коли на наших землях панувала польська шляхта. Селяни активно боролися проти ополячення та окатоличення.

Пам'ятю про дні боротьби в архіві зберігаються справи « Про захоплення острова Кричильської церкви поміщиком с. Ромейки 1837-1864рр» та « Про розслідування причин пожежі в с. Ромейки, с.Веліхів 1847-1854рр.»

Після трьох поділів Польщі 1795р, Ромейки переходять спочатку до Рафалівської , а потім до Городецької волості Луцького повіту Волинської губернії.

Опісля графів Ворцевів власником Ромейок довгий час був Маркіз Олізар , потім князі Четвертинські. Так, [Володимир Рожко](#) (колишній вчитель історії нашої школи, нині - науковець) у своїй книзі "Нариси історії української православної церкви на Волині", зазначає, що в селі Ромейки у 1820 році було, 39 дворів, в яких проживало 158 чоловіків та 170 жінок, село перебувало у володінні графа Олізара.

Головним заняттям наших предків було землеробство та скотарство. Землю обробляли спочатку мотиками зробленими з каменю, а пізніше - з допомогою дерев'яного рала. При цьому почали застосовувати робочу силу волів, яких запрягали в ярмо. Вирощували ячмінь, жито, пшеницю, просо, льон, коноплі. Довгими зимовими вечорами в хатах горіла лучина, а в умілих жіночих руках крутилося веретено, намотуючи тонку пряжу. З найдавніших часів наші предки володіли мистецтвом виготовлення тканин з льону, конопель, вовни.

Після трьох поділів Польщі, Ромейки – під владою Російської імперії. З цього часу розпочинається процес російської колонізації на землях нашого краю.

Мирна праця наших односельчан була перервана 22 червня 1941р. Територія нашого краю перетворилося на прифронтову смугу.

На фронтах Великої Вітчизняної війни воювало 120 жителів Ромейок. З них 55- загинуло, визволяючи рідну землю.

Головним заняттям наших предків було землеробство та скотарство. Землю обробляли спочатку мотиками зробленими з каменю, а пізніше - з допомогою дерев'яного рала. При цьому почали застосовувати робочу силу волів, яких запрягали в ярмо. Вирощували ячмінь, жито, пшеницю, просо, льон, коноплі. Довгими зимовими вечорами в хатах горіла лучина, а

в умілих жіночих руках крутилося веретено, намотуючи тонку пряжу. З найдавніших часів наші предки володіли мистецтвом виготовлення тканин з льону, конопель, вовни.

Нині село Ромейки нараховує 1137 жителів, близько 350 дворів. В сільській школі навчається 204 учні, працює 24 вчителі, діє Будинок культури, медпункт, промисловий та продовольчий магазин, Збудований православний храм Свято –Воскресенської парафії Сарненської єпархії Української Православної церкви.

В 1947 році на території Ромейок було створено колгосп, який мав назву к-п імені Фрунзе. За словами ромейчан, у різні роки наш колгосп очолювали: **Кидрук Дмитро Сакович** (з Ромейок), **Михайло Ворса** (з Городця), **Голуб В.В** (зі Сваринь), **Кібиш Іван Васильович** (з Кідер), **Колодій Антон Адамович** (родом з Хиноч). При ньому за « чорнобильськ» кошти в селі було прокладено асфальтівку. Збудовано будинок культури, лазню та дитячий садок, в якому нині розміщена школа. У 2007 році колгосп розпався.

Щодо місцевої влади в Ромейках, то, говорять, раніше сільська управа розміщувалась у Стояна Степана в хаті. Він же якийсь час був сільським старостою .

Зараз очолює сільську раду і керує громадою села Антонюк Надія Григорівна – з сусіднього села Сошники.

Є ромейчани , що відомі своїми хорошими справами в усьому світі. Серед них Іван Степанович Сидорчик. Глибоким патріотизмом наснажена поезія Івана Степановича. Про дитинство, про хату, про діда, про сінокіс, про сусіда, про тракторну бригаду, про землю й, звичайно, про своє рідне село з таким природнім безпосередньо щирим ліризмом пише наш земляк – Іван Сидорчик.

Складовою частиною культури жителів села був одяг. У найдавніші часи він розділявся чітко - на чоловічий та жіночий. Згодом з'явилися різноманітні строї: святкові, обрядові, щоденні, які виконували різні функції: практичну, захисну, обрядову, оберегову. За вбранням можна було розрізнити до якої верстви населення належить його власник. Чоловічий святковий одяг. Неодмінною складовою одягу односельчан була полотняна сорочка, комір та манжети якої, оздоблені вишивкою, полотняні штани. Теплим одягом слугували суконні свити кожухи. Жіночий святковий одяг. Жінки Ромейок спочатку одягались у довгі полотняні вишиті сорочки, запаски/ плахти. Пізніше сорочки були коротшими, вони запихались у спідницю, які також були полотняними, а пізніше - суконними й обов'язково оздобленими різнокольоровими стрічками. Поверх сорочки надівали нагрудник, а з переду спідницю прикривав фартух, який також був оздоблений вишивкою, чи різнокольоровими стрічками. Як чоловіки так і жінки взувалися у личаки, постолі, а заможні у чоботи. Проте, що серед жителів села були умільці по пошиву та ремонту чобіт, свідчать колодки, які знаходяться в шкільному краєзнавчому музеї, без яких впоратись зі своєю роботою не зміг би жоден майстер. Основним типом житла в селі була хата, стіни якої білились з обох боків білою глиною, покладами якої й понині користуються односельчани та жителі навколишніх сіл. Обов'язковим атрибутом біловибіленої хати з давніх - давен служив український рушник. Рушники - старовинні обереги дому. Бо як говорилося в народі "Дім без рушників - як сім'я без дітей". Назва кожного рушника залежала від його призначення. Не вишитий, навіть не вибілений, з цупких ниток рушник служив для рук, обличчя, тіла, вони називаються утирачі, гостеві підносили завжди окремий утирач. Не вибілювали й стирачі - рушники для витирання стола, лавок, посуду. Зі стирачем господиня ходила корову доїти, ним накривали хліб, тісто в діжці. Гордістю кожної родини був божник, або покутник - рушник для образів. Для них брали гарне тонке, вибілене полотно. Красивими були й кілкові рушники, які прикрашали картини, дзеркала рамки з фотографіями. Кожен, хто заходив до хати, зразу ж міг оцінити роботу майстринь, дивлячись на рушники.

Вікіпедія //uk.wikipedia.org/wiki/Ромейки_(Рівненська_область)

Сидорчик І.Ромейки в контексті часу та подій, історія села та долі його людей : Історично – публіцистичне видання / І. Сидорчик.- Володимирець : видавничий центр газети «Володимирецький вісник», 2010 .- 424 с.

Ромейки // Історія міст і сіл Української РСР . Ровенська область. – Київ : УРЕ АН УРСР,
1973 . – С.177

Підготувала Г.П. Ляшик